

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Közösségek Bírósága
97/09. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2009. október 29.

A főtanácsnok indítványa a C-386/08. sz. ügyben
Brita GmbH kontra Hauptzollamt Hamburg-Hafen

Yves Bot főtanácsnok úgy véli, hogy a megszállt területekről származó árukra nem lehet alkalmazni az EGK-Izrael megállapodásban szereplő preferenciális vámelbánást

A közösségi vámhatóságoknak meg kell tagadniuk ezen áruk izraeli származásának elismerését

Az Euro-Mediterrán partnerség keretében kétoldalú megállapodások születtek egyrészt a Közösség és tagállamai, másrészt pedig a Földközi-tenger medencéjének legtöbb országa között. E megállapodások többek között úgy rendelkeznek, hogy az érintett mediterrán országokból származó áruk vámmentesen importálhatók az Európai Unióba, és a felek illetékes hatóságai együttműködnek a preferenciális elbánásban részesülő áruk pontos származásának meghatározása érdekében.

A Közösség és tagállamai ilyen megállapodást kötöttek Izraellel¹ (EGK-Izrael megállapodás), valamint Ciszjordánia és a Gázai-övezet Palesztin Nemzeti Hatósága képviseletében a Palesztin Felszabadítási Szervezettel² (EGK-PFSZ megállapodás).

A Brita egy németországi illetőségű vállalkozás, amely a Soda-Club vállalkozás által gyártott szénsavas vizet előállító eszközöket, hozzávalókat és ital-sűrítőanyagokat importál, amely utóbbi vállalkozás székhelye a Jeruzsálemtől keletre fekvő ciszjordániái Mishor Aduminban található.

A Brita a Soda-Club által szállított árut kívánt Németországba importálni. Előbbi vállalkozás tájékoztatta a német vámhatóságokat az áruk izraeli származásáról, és az EGK-Izrael megállapodásban szereplő preferenciális vámelbánás alkalmazását kérte. Gyanítva, hogy az áruk a megszállt területekről származnak, a német hatóságok annak megerősítését kérték az izraeli vámhatóságtól, hogy ezen árut nem az említett területeken gyártották.

Az izraeli hatóságok jölehet megerősítették, hogy a szóban forgó áruk izraeli igazgatás alatt álló területről származnak, nem válaszoltak arra a kérdésre, hogy ezen árut a megszállt területeken állították-e elő. Ezen okból kifolyólag a német hatóságok végül megtagadták a preferenciális elbánás alkalmazását a Britától, azzal az indokkal, hogy nem állapítható meg teljes bizonyossággal, hogy az importált áruk az EGK-Izrael megállapodás hatálya alá tartoznak.

A Brita bíróság előtt megtámadta e határozatot, és a Finanzgericht Hamburg (hamburgi pénzügyi bíróság, Németország) azt kérdezi a Bíróságtól, hogy alkalmazható-e az EGK-Izrael megállapodásban szereplő preferenciális elbánás a megszállt palesztin területeken előállított olyan árukra, amelyek izraeli származását az izraeli hatóságok megerősítették.

Yves Bot főtanácsnok a mai napon ismertetett indítványában emlékeztet arra, hogy az EGK-Izrael megállapodással bevezetett közigazgatási együttműködés mechanizmusa a szerződő államok vámhatóságai közötti kölcsönös bizalmon, és az általuk hozott aktusok kölcsönös elismerésén alapul.

¹ Az 1995. november 20-án Brüsszelben aláírt, egyrészt az Európai Közösségek és azok tagállamai, és másrészt Izrael Állam közötti társulást létrehozó euro-mediterrán megállapodás.

² Az 1997. február 24-én Brüsszelben aláírt, egyrészt az Európai Közösség, másrészt Ciszjordánia és a Gázai-övezet Palesztin Nemzeti Hatósága képviseletében a Palesztin Felszabadítási Szervezet (PFSZ) közötti kereskedelemről és együttműködésről szóló euro-mediterrán ideiglenes társulási megállapodás.

A főtanácsnok e tekintetben megjegyzi, hogy fennáll az a vélelem, miszerint az exportáló állam vámhatóságai vannak leginkább abban a helyzetben, hogy közvetlenül megvizsgálják az érintett termék származását meghatározó tényezőket. Az importáló állam vámhatóságait tehát főszabály szerint köti az exportáló állam vámhatóságai által elvégzett utólagos ellenőrzés eredménye.

A főtanácsnok ugyanakkor úgy véli, hogy mivel a jelen esetben az importált áruk származása ismert és nem vitatott, a vita valójában azon kérdés körül forog, hogy a palesztin területen található gyártási hely az EGK-Izrael megállapodás hatálya alá tartozik-e.

Ekképpen a tények valószerűségének az exportáló állam vámhatóságai által elvégzett vizsgálata hitelességével kapcsolatban fennálló vélelem nem alkalmazható a jelen esetben, mivel a megállapodást aláíró felek egyike sincs jobb helyzetben ahhoz, hogy a megállapodás hatályát egyoldalúan értelmezze.

Következésképpen a német vámhatóságokat **nem köti** az izraeli vámhatóságok által elvégzett utólagos ellenőrzés eredménye.

A főtanácsnok elutasítja továbbá azon érvet, mely szerint a megszállt területeken letelepedett gyártók mindenképpen jogosultak a preferenciális elbánásra, mégpedig vagy az EGK-Izrael megállapodás, vagy az EGK-PFSZ megállapodás alapján.

Megállapítja egyrészt, hogy a preferenciális elbánásra való jogosultság közvetlenül az áru származásához kötődik, és e származás ellenőrzése a rendszer nélkülözhetetlen eleme. Az exportáló állam vámhatóságai által kiállított igazolásnak egyértelműen kell tehát igazolnia, hogy a szóban forgó áru adott államból származik, annak érdekében, hogy az ezen államra vonatkozó preferenciális elbánás e termékre alkalmazható legyen.

Ezzel összefüggésben a főtanácsnok emlékeztet arra, hogy Izrael határait a Palesztina felosztására vonatkozó terv³ rögzítette, amelyet az Egyesült Nemzetek 1947. november 29-én hagyott jóvá. Márpedig e terv értelmében Ciszjordánia és a Gáza-övezet területe nem képezik Izrael területének részét. Az izraeli-palesztin megállapodás⁴ szerint ráadásul mind Izrael, mind a PFSZ önálló területi egységnek tekinti Ciszjordániát és a Gáza-övezetet.

Másrészt a Közösség az EGK-PFSZ megállapodást azzal a céllal kötötte, hogy a Ciszjordániába és a Gáza-övezetbe irányuló, illetve onnan jövő kereskedelmi forgalmat növelje, valamint hogy kiigazítsa azt a visszásságot, mely szerint e területek voltak az egyedüliek a régióban, amelynek gyártói nem voltak jogosultak preferenciális vámelbánásra. A Közösség tehát a palesztin területek tekintetében kifejezetten azért hozta létre e rendszert, mert úgy találta, hogy az e területekről származó áruk az EGK-Izrael megállapodás értelmében nem voltak jogosultak preferenciális bánásmódra.

Következésképpen **az EGK-Izrael megállapodás szerinti preferenciális elbánás nem alkalmazható a Ciszjordániából, és nagyobb általánosságban a megszállt területekről származó árukra.**

Végül Yves Bot főtanácsnok úgy érvel, hogy az EGK-PFSZ megállapodás szerinti vámkedvezményre a megszállt területeken előállított áruk **kizárólag akkor jogosultak, ha a szükséges származási bizonyítványokat e megállapodással összhangban a palesztin hatóságok állítják ki.**

³ E tervet a United Nations Special Committee On Palestine dolgozta ki. E tizenegy államból álló bizottság, amelyet az Egyesült Nemzetek Közgyűlése 1947-ben állított fel, feladata volt megoldást találni a palesztinai konfliktusra, többek között egy felosztási terv kidolgozásával.

⁴ Az 1995. szeptember 28-án Washington-ban aláírt ideiglenes izraeli-palesztin megállapodás Ciszjordániáról és a Gáza-övezetről.

EMLÉKEZTETŐ: A főtanácsnok indítványa nem köti a Bíróságot. A főtanácsnok feladata, hogy teljesen pártatlanul és függetlenül eljárva a rábízott ügy jogi megoldására vonatkozó javaslatot terjesszen a Bíróság elé. A Bíróság bírái most kezdik meg a tanácskozást a jelen ügyben. Az ítéletet egy későbbi időpontban hozzák meg.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében a közösségi jog értelmezésére vagy valamely közösségi jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az indítvány [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

A főtanácsnoki indítvány ismertetésekor készített képfelvételek elérhetők:

„[Europe by Satellite](#)”